

Aşağıdaki soruların İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Bilindiği gibi Birinci Derece Arkeolojik Sit alanında yapılacak her türlü fiziki müdahale Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu onayına tabidir. Kurul onayı olmadan Sit alanlarına herhangi bir müdahalenin yapılması, bu alanlarda herhangi bir kazı, düzeltme vb gibi fiziki müdahale edilebilmesi mümkün değildir.

Nuray Pehlivan'ın Gazete Duvar'daki haberinde, Aydın'ın Çine ilçesinde bulunan Alabanda Antik Kenti Birinci Derece Arkeolojik Sit alanı sınırları içinde müze uzmanları tarafından izinsiz yol çalışması yapıldığı belirtilmektedir.

Basına yansıyan bilgilere göre Oliva Gıda Sanayii ve Ticaret Limited Şirketi 30 Aralık 2024 tarihli dilekçe ile Alabanda Antik Kenti I ve III. Derece Arkeolojik Sit sınırları içinde yer alan 284, 285 ve 286 No'lu parsellerdeki mevcut yolun açılması talebiyle Aydın Kültür ve Turizm Müdürlüğü'ne başvurmuş ve dilekçe Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından gereği için Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'ne iletilmiştir.

Ancak başvuru tarihinden sadece bir gün sonra, yasal süreç henüz sonuçlanmadan, 31 Aralık 2024 tarihinde, Aydın Kültür ve Turizm Müdürü Ahmet Demir'in Müze Müdürü Funda Ertuğrul'u arayarak şirketin talebinin ivedi olarak yerine getirilmesi talimat verdiği ifade edilmektedir. Bu konudaki sözlü talimatın Aydın Valisi tarafından iletildiği ve hem İl Kültür ve Turizm Müdürünün hem de Müze Müdürünün bu talimata karşı gelemelikleri söz konusu olmuştur. Müze Müdürü Funda Ertuğrul'un Kurul onayı olmadığı halde neden uzmanları bölgeye gönderdiği şeklindeki soruya "Vali beyin talimatı olduğu zaman direnmek olmuyor maalesef. Kültür Müdürü, Kurul Müdürü ve Kurul Başkanı da direnmedi. Ben de aynı şekilde direnmedim!" şeklinde yanıt verdiği basında yer almıştır.

Kurul kararı beklenmeden Aydın Valisinin sözlü talimatıyla yapılan çalışma ile Alabanda Antik Kenti Birinci Derece Arkeolojik Sit alanında yol çalışması yapılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Öte yandan Oliva Gıda Sanayii ve Ticaret Limited Şirketinin yaptığı başvuru üzerine Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu 16 Ocak 2025 tarihinde aldığı kararda "Alabanda Antik Kenti I ve III. Derece Arkeolojik Sit sınırında kalan yol çalışması talebinin,

zorunlu bir alt yapı kapsamında olmaması ve söz konusu taşınmazlarda iş makinası ile yol açılması durumunda kültür varlığı tahribatı oluşacağından uygun bulunmadığı” belirtilerek yapılan talebi uygun bulmamıştır.

Bu bağlamda;

1. Aydın Valisinin, Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun onayı olmadan Aydın’ın Çine ilçesinde bulunan Alabanda Antik Kentinde çalışma yapılması yönünde yasalar ve mevzuata aykırı bir şekilde sözlü talimat verdiği konusunda Bakanlığınızca herhangi bir araştırma yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu çalışmanın sonucu nedir?
2. Valilerin yürürlükte bulunan mevzuata aykırı şekilde sözlü talimat vermeleri ve bu şekilde yasanın cevaz vermediği bir işlem başlatmaları yönünde yetkileri var mıdır?
3. Aydın Valisi, Kurul kararı olmadan yasaya aykırı şekilde bir çalışma başlatma yetkisini nereden almaktadır?
4. Yasayı ihlal eden Aydın Valisi hakkında bakanlığınızca herhangi bir işlem yapılacak mıdır?